

Wymagania edukacyjne

Język polski

Klasa 6

Rok szkolny 2025/2026

	Wymagania na ocenę dopuszczającą Uczeń:	Wymagania na ocenę dostateczną Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą oraz:	Wymagania na ocenę dobrą Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną oraz:	Wymagania na ocenę bardzo dobrą Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą oraz:	Wymagania na ocenę celującą Uczeń: potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą oraz:
Opis dzieła sztuki	• opisuje obraz, dzieło sztuki	• omawia kompozycję dzieła sztuki • charakteryzuje przedstawione postacie	• wypowiada się na temat specyfiki dzieła sztuki • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim dzieło sztuki	• formułuje przedstawiony problem • wyraża własny sąd	• bierze udział w dyskusji na temat przedstawionego problemu
Utwór literacki	• relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • wyjaśnia pojęcia: <i>akcja</i>, <i>wątek</i>, <i>fabuła</i> <i>jednowątkowa</i>, <i>fabuła wielowątkowa</i>, <i>narrator</i>	• określa tematykę fragmentu • charakteryzuje bohaterów fragmentu	• omawia problematykę fragmentu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • określa doświadczenia bohaterów i porównuje je z własnymi	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów	• podejmuje dyskusję na temat poruszany w utworze
Utwór literacki	• referuje treść wiersza • określa rodzaj literacki • wskazuje podmiot liryczny	• wskazuje środki stylistyczne i określa ich funkcję	• określa problematykę utworu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst	• wyraża własny sąd na temat wiersza • interpretuje znaczenie puenty utworu	• podejmuje dyskusję na temat poruszany w wierszu

Gramatyka - odmienne części mowy	• rozpoznaje i wskazuje odmienne części mowy	• odróżnia części mowy odmienne od nieodmiennych • wymienia kategorie gramatyczne poszczególnych części mowy	• rozpoznaje formę wskazanej części mowy	• stosuje właściwe formy odmiennych części mowy w kontekście	
Czasowniki	• wyjaśnia pojęcia: <i>czasowniki dokonane, czasowniki niedokonane</i>	• uzupełnia zdania właściwymi formami czasowników • wskazuje formy dokonane w tekście	• tworzy czasowniki dokonane od niedokonanych	• stosuje czasowniki dokonane i niedokonane w odpowiednim kontekście	
Czasowniki	• wyjaśnia pojęcia: <i>strona czynna, strona bierna, czasowniki przechodnie, czasowniki nieprzechodnie</i>	• wskazuje zdania, w których podmiot nie jest wykonawcą czynności • przekształca czasowniki ze strony czynnej na bierną i z biernej na czynną	• wskazuje czasowniki nieprzechodnie	• wymienia sytuacje, w których używa się strony biernej i wyjaśnia dlaczego	
Czasowniki	• wyjaśnia pojęcie <i>bezokolicznik</i>	• wskazuje różnice w wymowie i pisowni podanych bezokoliczników • wyjaśnia zasady pisowni końcówek bezokoliczników	• tworzy formy osobowe do podanych bezokoliczników • zapisuje bezokoliczniki od podanych form osobowych	• używa trudnych form czasowników w dłuższym tekście	
Zaimki	• wymienia rodzaje zaimków • podaje zasady używania dłuższych i krótszych form zaimków	• używa zaimków w odpowiednim kontekście • zastępuje różne wyrazy zaimkami	• tworzy odpowiednie formy zaimków • wskazuje jakie części mowy zastępują podane zaimki	• używa dłuższych i krótszych form zaimków w odpowiednich kontekstach	
Nieodmienne części mowy	• wymienia nieodmienne części mowy	• wymienia cechy nieodmiennych części	• tworzy przysłówki od podanych przymiotników	• używa przysłówków w tekście	

		mowy • odróżnia nieodmienne części mowy od odmiennych	• rozpoznaje nieodmienne części mowy w tekście	• posługuje się przyimkami i spójnikami w tekście	
Wykrzyknik i partykuła	• wyjaśnia pojęcia: wykrzyknik i partykuła	• wymienia cechy nieodmiennych części mowy: wykrzyknika i partykuły • odróżnia nieodmienne części mowy od odmiennych	• wskazuje w tekście partykuły i wykrzykniki	• używa partykuł i wykrzykników w tekście	
Zdania złożone współrzędnie i podrzędnie	• definiuje zdanie złożone • wymienia cechy zdań złożonych współrzędnie i zdań złożonych podrzędnie	• rozpoznaje zdania złożone współrzędnie • rozpoznaje zdania złożone podrzędnie	• nazywa rodzaje zdań złożonych		
Części zdania	• wymienia części zdania	• charakteryzuje poszczególne części zdania	• wskazuje w podanych zdaniach poszczególne części	• przekształca zdania tak, aby zastosować inny rodzaj podmiotu	
Fonetyka	• odróżnia głoski od liter • dzieli głoski na samogłoski i spółgłoski	• definiuje głoski, sylaby i litery	• odróżnia spółgłoski miękkie od twardych	• wskazuje słowa, w których litera i oznacza tylko miękkość głoski, w których – tworzy sylabę	
Fonetyka	• wymienia cechy głosek dźwięcznych i bezdźwięcznych • wymienia cechy głosek ustnych i nosowych	• wskazuje głoski dźwięczne i bezdźwięczne w podanych wyrazach • wskazuje głoski ustne i nosowe w podanych wyrazach	• odróżnia głoski dźwięczne od bezdźwięcznych oraz ustne od nosowych	• wskazuje głoski dźwięczne i bezdźwięczne, ustne i nosowe w tekście	
Ortografia Pisownia nie z różnymi częściami mowy	• relacjonuje zasady łącznej i rozdzielnej pisowni partykuły nie	• odnajduje w tekście błędne zapisy nie z różnymi częściami mowy	• uzasadnia pisownię nie z różnymi częściami mowy w podanych przykładach	• stosuje zasady poprawnej pisowni nie z różnymi częściami mowy we własnym tekście	

Pisownia wyrazów z ó, u, rz, ż, ch, h	wymienia zasady pisowni ó i u, rz i ż oraz ch i h	uzupełnia podane słowa odpowiednimi literami	- podaje wyrazy pokrewne uzasadniające pisownię - poprawnie zapisuje podane słowa	tworzy tekst, w którym stosuje poprawną pisownię wyrazów z ó, u, rz, ż, ch, h	
Interpunkcja Użycie dwukropka	relacjonuje zasady używania dwukropka	wskazuje w tekście, gdzie należy postawić dwukropek	uzasadnia użycie dwukropka w podanych przykładach	stosuje dwukropek we własnych tekstach	
Pisownia wyrazów wielką i małą literą	wymienia zasady pisowni wielką i małą literą	zapisuje poprawnie podane wyrazy	uzasadnia pisownię podanych słów	tworzy tekst, w którym stosuje pisownię wyrazów wielką i małą literą	
Formy wypowiedzi - charakterystyka	wskazuje różnice pomiędzy charakterystyką a opisem postaci	- odnajduje w tekście przykłady ilustrujące wskazane cechy charakteru - przygotowuje materiały do napisania charakterystyki	tworzy plan charakterystyki wskazanego bohatera literackiego	- tworzy charakterystykę wskazanego bohatera literackiego - stosuje zasady budowania akapitów	
Opis przeżyć wewnętrznych	wymienia cechy opisu przeżyć wewnętrznych	przygotowuje materiały do opisu przeżyć wewnętrznych	redaguje plan opisu przeżyć wewnętrznych	- redaguje pełny, spójny i poprawny opis przeżyć wewnętrznych - stosuje zasady budowania akapitów	
Wypowiedź o charakterze argumentacyjnym	wyjaśnia pojęcia: teza, argumenty	- formułuje tezę do podanych argumentów - wyjaśnia różnice pomiędzy argumentami odwołującymi się do faktów i logiki a argumentami emocjonalnymi - wskazuje w podanym tekście argumenty oraz przykłady	- formułuje argumentację do podanej tezy - wskazuje w podanym tekście argumenty odwołujące się do faktów i logiki oraz argumenty emocjonalne	tworzy argumentację potwierdzającą podaną tezę oraz zaprzeczającą jej	

List oficjalny	• definiuje list oficjalny	• wymienia części, z których składa się list oficjalny • wybiera argumenty adekwatne do określonego listu oficjalnego	• przekształca podaną wiadomość w list oficjalny • koryguje podany przykład listu oficjalnego	• redaguje list oficjalny	
Opowiadanie twórcze	• definiuje opowiadanie twórcze na podstawie baśni czy legendy	• proponuje alternatywne zakończenie wybranej legendy lub baśni	• tworzy plan wydarzeń opowiadania twórczego	• tworzy opowiadanie twórcze na podstawie baśni czy legendy	
Lektury Bajki Ignacego Krasickiego	• wypowiada się na temat Ignacego Krasickiego • wyjaśnia pojęcia: <i>bajka</i>, <i>morał</i>, <i>epika</i>, <i>uosobienie</i> • relacjonuje treść bajek	• wskazuje uosobienia w bajkach i określa ich funkcję • wskazuje w utworach cechy gatunkowe	• wskazuje i omawia morał w bajkach • wskazuje wartości o których mowa w utworach	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi problematykę bajek do własnych doświadczeń	• omawia kontekst historyczny twórczości Ignacego Krasickiego
Bajki	• wyjaśnia pojęcia: <i>bajka</i>, <i>morał</i>, <i>uosobienie</i> • relacjonuje treść bajki	• wskazuje uosobienie w bajce i określa jego funkcję • wymienia cechy bajki • podaje różnice pomiędzy bajką a baśnią	• wskazuje i omawia morał w bajce • wymienia wartości, o których mowa w utworze	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi problematykę bajki do własnych doświadczeń	• uczestniczy w dyskusji na temat problemu zaprezentowanego w bajce
Bajki	• wyjaśnia pojęcia: <i>bajka</i>, <i>morał</i>, <i>uosobienie</i> • relacjonuje treść bajki	• wskazuje uosobienie w bajce i określa jego funkcję • wymienia cechy bajki	• wskazuje i omawia morał w bajce • wymienia wartości, o których mowa w utworze	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi problematykę bajki do własnych doświadczeń	• redaguje bajkę
W pustyni i w puszczy Henryka Sienkiewicza	• wypowiada się na temat Henryka Sienkiewicza • relacjonuje treść lektury, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • wskazuje narratora	• wskazuje wątek główny i wątki poboczne • charakteryzuje bohaterów pierwszoplanowych oraz drugoplanowych • wskazuje funkcję	• określa problematykę utworu • wskazuje cechy powieści przygodowej w utworze • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń	• przedstawia tło historyczne powieści • wskazuje elementy zgodne z prawdą historyczną oraz te, które jej przeczą

	• wyjaśnia pojęcie <i>powieść przygodowa</i>	rodzaju narracji • nazywa uczucia, których doświadczają bohaterowie	tekst • wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów		
<i>W pustyni i w puszczy</i>	• wyjaśnia pojęcia: <i>mit, fakt, stereotyp</i> • relacjonuje treść artykułu	• określa temat i główną myśl tekstu	• przedstawia stereotypowy obraz Afryki	• konfrontuje przeczytane informacje z własnymi wyobrażeniami • wyjaśnia przyczyny zakorzenienia stereotypów na temat Afryki	• przygotowuje prezentację o wybranym państwie afrykańskim
<i>W pustyni i w puszczy</i>	• relacjonuje treść fragmentu	• określa temat tekstu	• dzieli tekst na części tematyczne	• wypowiada swoją opinię na temat zasad przedstawionych w tekście	• przygotowuje prezentację na temat wybranego kraju i jego specyfiki
<i>Pan Tadeusz – fragm.</i>	• streszcza fragment • omawia świat przedstawiony fragmentu	• wymienia etapy, na które można podzielić koncert Wojskiego • wskazuje środki stylistyczne	• charakteryzuje język fragmentu • omawia funkcję środków stylistycznych	• wymienia cechy wpływające na melodyjność fragmentu • wyraża własną opinię o fragmencie	• wskazuje teksty kultury, w których muzyka pełni istotną rolę
John Ronald Reuel Tolkien, <i>Hobbit, czyli tam i z powrotem</i>	• relacjonuje treść lektury, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • charakteryzuje narratora • wyjaśnia pojęcie <i>powieść fantasy</i>	• wskazuje wątek główny i wątki poboczne • rozróżnia elementy realistyczne i fantastyczne w utworze • charakteryzuje bohaterów pierwszoplanowych • określa tematykę utworu • nazywa wrażenia, które wzbudza w nim czytany tekst	• określa problematykę utworu • wskazuje cechy powieści <i>fantasy</i> w utworze • nazywa uczucia, których doświadczają bohaterowie • wskazuje wartości w utworze i określa wartości ważne dla bohaterów	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • określa doświadczenia głównych bohaterów i porównuje je z własnymi	• omawia inny tekst kultury w konwencji <i>fantasy</i> • porównuje książkę z filmem Petera Jacksona
Biblia – fragm.	• relacjonuje treść fragmentu	• omawia relacje pomiędzy Bogiem a	• wypowiada się na temat sposobu przedstawienia	• wyraża własny sąd na temat fragmentu	• porównuje sposób ukazania stworzenia

	• porządkuje informacje zaprezentowane w tekście • wyjaśnia pojęcia: <i>Biblia, Księga Rodzaju</i> • relacjonuje treść wiersza • wskazuje podmiot liryczny	człowiekiem we fragmencie • wypowiada się na temat podmiotu lirycznego w wierszu • wskazuje środki stylistyczne w wierszu	Boga • wyjaśnia funkcję powtórzeń w tekście • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • omawia sposób przedstawienia Boga w wierszu • określa problematykę utworu • omawia funkcję środków stylistycznych w wierszu	• interpretuje wiersz • wyraża własny pogląd na temat wiersza	świata w Biblii i w mitologii
Biblia	• relacjonuje treść fragmentu • wyjaśnia pojęcia: <i>Biblia, raj, Eden, związek frazeologiczny</i>	• określa temat i główną myśl fragmentu • odnosi opis Anny Kamieńskiej do pierwowzoru biblijnego	• omawia sposób przedstawienia Boga we fragmencie	• interpretuje znaczenie wyrażen niedosłownych	• w kontekście przeczytanego fragmentu omawia obraz Erastusa Salisbry Fielda
Motywy biblijne	• wymienia motywy biblijne obecne w kulturze	• omawia pochodzenie wskazanych motywów biblijnych • wymienia związki frazeologiczne pochodzące z Biblii	• wyjaśnia znaczenie oraz pochodzenie związków frazeologicznych pochodzących z Biblii	• odnajduje motywy biblijne w tekstach kultury	• przygotowuje prezentację na temat wybranego motywu biblijnego
Biblia	• relacjonuje treść przypowieści • wyjaśnia pojęcia: <i>Biblia, przypowieść</i>	• wskazuje w tekście cechy gatunkowe	• wyjaśnia metaforyczne znaczenie przypowieści • wskazuje wartości zaprezentowane w przypowieści	• wyraża własny sąd o tekście	• uczestniczy w dyskusji na temat przyczyn dla których Jezus z Nazaretu posługiwał się przypowieściami • omawia obraz Vincenta van Gogha w kontekście omawianej przypowieści
Biblia	• relacjonuje treść	• określa tematykę	• formułuje przesłanie	• odnosi wydarzenie	• uczestniczy w dyskusji

	przypowieści • wyjaśnia pojęcia: <i>Biblia, przypowieść</i>	przypowieści • omawia zachowanie bohaterów fragmentu	przypowieści	opisane we fragmencie do własnych doświadczeń	na temat okazywania współczucia i pomocy w codziennym życiu
Biblia	• relacjonuje treść przypowieści • wyjaśnia pojęcia: <i>Biblia, przypowieść, talent</i>	• wskazuje w tekście cechy gatunkowe	• wyjaśnia metaforyczne znaczenie przypowieści • wskazuje wartości zaprezentowane w przypowieści	• wyraża własny sąd o tekście	• uczestniczy w dyskusji na temat wykorzystywania swoich możliwości
Biblia	• relacjonuje treść przypowieści • wyjaśnia pojęcia: <i>Biblia, przypowieść, talent</i>	• wskazuje w tekście cechy gatunkowe	• wyjaśnia metaforyczne znaczenie przypowieści • wskazuje wartości zaprezentowane w przypowieści	• wyraża własny sąd o tekście	• uczestniczy w dyskusji na temat okoliczności, w których należy zachować przeczność
Mitologia – fragm.	• relacjonuje treść mitu • wyjaśnia pojęcia: <i>mit, mitologia, Olimp, Prometeusz, Zeus</i>	• charakteryzuje bohatera fragmentu • określa tematykę fragmentu • podaje cechy mitu w podanym fragmencie • wskazuje elementy realistyczne i fantastyczne	• określa problematykę fragmentu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim tekst	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • porównuje początki ludzkości przedstawione w Biblii i w mitologii	• wypowiada się na temat najważniejszych bogów greckich
Odyseusz	• relacjonuje treść wiersza • wskazuje adresata lirycznego	• określa temat wiersza • wskazuje środki stylistyczne	• określa problematykę wiersza • omawia funkcję środków stylistycznych • określa nastrój wiersza	• wyraża własny sąd na temat wiersza • wypowiada się na temat Odyseusza • interpretuje utwór	• uczestniczy w dyskusji na temat tez postawionych w wierszu Leopolda Staffa
Mity	• wymienia najważniejsze postacie z mitologii	• opisuje najważniejsze postacie z mitologii	• wskazuje teksty kultury współczesnej, w której obecne są motywy biblijne	• omawia przyczyny wpływu mitologii na kulturę wieków późniejszych	• przedstawia wybrany tekst kultury zawierający odwołania do mitologii